

DE OORLOGSJAREN

Als kind ervaar je de dingen toch anders en zo ook de oorlogsjaren in ons buurtje, maar in retrospect blijven toch dingen hangen.

Ja, er waren soldaten in ons dorp - Duitsers natuurlijk – we liepen gewoon naar school en halverwege was een soort versperring gebouwd; rails verticaal in de grond gemetseld, van de Spoordijk over de weg, fiets – en voetpad tot aan het land.

In het café hoek Rijksstraatweg - Diemerlaan en het Paxgebouw (oftewel het Willibrordusgebouw, Rijksstraatweg 241)) waren wat Duitsers. Het was altijd rustig, je had geen idee van oorlog.

Een paar vreemde dingen waren er wel: radio's en metalen koperen voorwerpen moesten ingeleverd worden. Zo ook verdwenen de kerkklokken, draden van de spoorwegen, etc., maar of er sprake was van angst, nee, daar heb ik niets van meegekregen.

De ruiten in alle huizen waren geblindeerd met een of ander zwart vilt papier, het licht kwam van een carbidlamp en als er door een of andere oorzaak een gaatje of scheurtje in het papier veroorzaakt was, was direct het geschreeuw van de Duitsers te horen: Licht aus! Het vlammetje werd dan als de donder uitgeblazen.

Op een gegeven moment was er natuurlijk een voedseltekort, we kwamen niet om van de honger, maar daar was dan ook alles mee gezegd!

Af en toe was er wat boter van de boeren in ruil voor brood of bonnen. Bonnen waren handel en voor een gezin met 8 kinderen waren er altijd bonnen genoeg.

Soms kwam er een dame (Mevr. Smirre?) uit Betondorp op bezoek en dan kwamen er bonnen op tafel, maar details daarvan zitten te ver weg in mijn herinnering.

Mijn vader zorgde voor hout, wat nodig was om te koken en wat in de winter voor een beetje warmte zorgde. Hij ging dan 's nachts op pad met Wim Veldkamp en kwam thuis met bielzen, soms wel 6!; samen met de trekzaag werden ze dan in gepaste stukken gezaagd.

Ook de Vinkeveense Plassen waren een bron voor brandstof, namelijk turf.

Ik herinner me nog wel een triest gebeuren, een zoon van de familie Bart is bij zo'n turfexpeditie verdronken. Op een handkar werd het lichaam thuis gebracht. In zo'n kleine gemeenschap kwam dat toch hard aan.

Langzamerhand kwam er natuurlijk een tekort aan alles wat nodig was om te overleven.

Het was een gevaarlijke omgeving, in die zin dat alles vanuit Utrecht via Duivendrecht naar Amsterdam werd vervoerd. De afslag richting Duivendrecht - Ouderkerk -Schiphol was van groot belang; de brug over de spoorlijn werd dan ook regelmatig beschoten, wat duidelijk te zien was aan de vele kogelgaten in het wegdek.

Ondanks dit alles stond men toch rustig buiten te kijken naar de overvliegende V1's en V2's, die richting Engeland gingen.

Er was wat meer verkeer, maar het meeste verdween richting Amsterdam, voornamelijk legermateriaal, hoewel ook paard en wagen.

School en kerk gingen gewoon door, we liepen dagelijks door de wegversperring zonder lastig gevallen te worden, maar de soldaten waren duidelijk aanwezig!

De volwassenen moesten een soort persoonsbewijs laten zien. Dit alles was tot 1944 –

Toen kwam de Hongerwinter, met meer dan een meter sneeuw en temperaturen van min 10 graden Celsius!

Voor een lange periode waren de ramen van de slaapkamers voorzien van ijsbloemen en allerlei andere ijsfiguren, slapen ging toch wel, dekens, jassen en wat maar hielp om warm te blijven werd op bed gegooid.

Voedsel, hout etc. daar was nu natuurlijk niet meer aan te komen, maar mijn vader redde het toch om wat boter en kaas van de boeren mee te brengen.

Amsterdam had het slecht in die jaren. In het voorjaar kwam een stroom Amsterdammers door Duivendrecht op geïmproviseerde fietsen, kinderwagens, handkarren; de meeste zonder banden of met massieve banden, een mengelmoes van wielen. Ze gingen de boer op, de mens deed alles om te overleven.

Maar ook de oorlog liep ten einde, een dag om nooit te vergeten!

Er reed nu een ander soort militair voertuig, soldaten in andere uniformen. Deze waren in een feeststemming, wist ik veel dat het Amerikanen en Canadezen waren, er was chocolade, sigaretten en ja, we kregen melk, sinaasappelen op school. Bevrijding, hoera!

Kort daarna was er een ander soort feeststemming; er werd door de straat gereden met paard en wagen, daarop een aantal jonge meiden met kaal geschoren hoofden. Deze hadden enkel met de Duitsers gedanst, maar alles wat met de vijand in contact was geweest was verdacht. Later werd met ze door het hele dorp gereden.

Er was ook een mis, speciaal voor ene Van Dijk, die gefusilleerd werd. Die had ook wat op zijn geweten, maar het fijne daarvan is me ontgaan, daar was ik te jong voor.

En dan al het oranje, rood, wit en blauw, er was duidelijk geen gebrek aan textiel, waar het vandaan gehaald weet ik niet, maar ons dorp was bedekt onder vlaggen en wimpels.

Het Wilhelmus klonk overal en zo luid mogelijk natuurlijk, ook onze harmonie probeerde te toeteren, ook al waren er mijn gevoel niet zoveel instrumenten meer over!

En zo weer terug naar school en het normale leven.